

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhastós peticor egyszeri hirdetése 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 60 fill. Nyilvántartás: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pó-utca 59-ik szám, Kösch Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

A munkára való nevelés nemzeti jellege.

I.

A munkaszeretetre való szoktatás anyaga, módja csak magyar nemzeti lehet. Legyen valamely munkaanyag, munkanem, munkamód bármily tökéletes tartalommal és formában, nem való a mi népiskolánkba, ha minden parányja nem nemzeti életet, eredetet, fejlődést mutat. A népiskolába nem való csak az, a mi a nemzeti élet itélőszéke előtt megállja kelyét.

Nemzeti a gyermek munkájának tartalma és formája: ha hamisítatlan magyar ingerek vezették az érzések, érzetek, képzetek alkotásánál; ha a képzetek társításában, felváltásában, bővítésében, csonkításában és átalakításában a sajátos nemzeti jellegű észjárás érvényesült; ha a gyermeknek elég bőséges alkalma volt kifogástalan nemzeti formát utánozni.

Hogy egy nem-magyar eredetű család utódjaiban teljesen megmagyarosodjék, ahhoz arra való hajlandóság és megfelelő tényezőknél a hatása szükséges. A hajlandóságot nevelhetik az emberben a természeti és társadalmi viszonyok. A kik századokon át itt éltek, azoknak húsa, vére, csontja, idege, agya a klíma és életmód hatása alatt átalakult. A mai hazánkba költözött ősmagyarok testi élete egészen más volt, mint a milyen a mai utódaiké.

A míg Ázsiában, majd az Ural és Volga tájékain tartózkodtak, ama vidékek természeti viszonyaihoz alkalmazkodott testi életük. A mennyiben egy-egy földrajzi és természeti egységet képező ország éghajlatának, vizének, földjének azonos átalakító hatása van a benne

élő, különféle eredetű népekre: annyiban a Magyarországon századok óta lakó magyarok, oláhok, szászok, tótok stb. nemzetiségek testi életében bizonyos hasonló vonásokat kellene találnunk. Egy és ugyanazon természeti viszonyok uralkodnak századok óta a magyar és tót faj között s mégis mily nagy a kettő között az ellentét. Ez tehát azt igazolja, hogy egy és ugyanazon természeti viszonyok még nem elégségesek valamely faj jellegének megváltoztatására. Hát mi kell ehhez? Mi az a bűvös inger, a mely pl. a tót népben kicseréltassa a magyarrá való átalakulás hajlamát?

Semmi más, mint azok a motívumok, a melyek a magyarságra, mint társadalmi egységre a magyar faji jelleget nyomják. Ennek, de csakis ennek van beolvasztó ereje. A testi élet átalakulása még nem tett senkit magyarrá, legfőképpen csak megfelelő előiskolája lehet a testi élet átalakulása a lelki élet átalakulásának.

Lássuk, melyek az idegen fajokat átalakító nemzeti szempontok?

A történelem, de meg a jelen idő is akárhány esetet igazol arra nézve, hogy őseredeti tót, szerb, ruthén, oláh gyermek annyira átalakult magyarrá, mintha bölcsője az ősmagyarok között ringott volna.

Míg a gyermek lelke szunnyad, tisztán testi életét ingerlik az őt körülvevő emberek, állatok, tárgyak, események. Az élet e kezdetleges korszakában is már nagy jelentősége van a nemzeti ingernek. Oláh anyának oláh a gyermeke; vére egy az apja és anyja vérével. Az a kis, állati életet élő oláh csecsemő érzéki szeme megérzi az ő oláh édes anyjának

nézését, teste az ő kezének fogását, ajka az ő ajkának hevét. Ez az első szemfény, fogás, ölelés, csók a fajnak a szemfénye, fogása, ölelése, csókja, pedig a gyermek lelke még fel sem ébredett. És azután? A mikor a gyermek lelke felébredt, a ráható izgalmak (ingerek) lelkére lehelik az egyedi dolgokban a faji vonásokat is; a gyermek az ő édes anyjában nemcsak a pusztán édes anyát, hanem az oláh fajú édes anyát látja meg. Az altató-dal, a tapsoltató, újjasdi, arcz-simogató, nevetető, tenyeresdi, hintázó, szédítő, altató, járnitató, karonfogó, böcözgető, állatsalogató, állatriasztó stb. stb. mondókák, dalok, játékok, munkák a faji jelleggel helyezkednek el abban az érzékeny, finom, mindent megfogó gyermeki lélekben.

A mikor a gyermek életének harmadik évét eléri s az óvodába kerül, vagy hatodik életévében az iskolába, kész oláh fajú gyermek. Ennek igazságát nem lehet eltagadni. Már most mit teszünk mi azzal a gyermekkel? Úgy az óvodában, mint a népiskolában meg akarjuk tanítani a magyar faji jelleget tevő dolgokra. Ez a mi hibánk. Évtizedek óta mondom, hogy magyarságra nem tanítani, de nevelni kell a gyermekeket.

És mivel? Ugyanazzal s ugyanolyan módon, a hogy az oláh, a szerb, a tót stb. anya gyermekére az oláh, a szerb vagy a tót fajú bélyegget nyomta. A magyar tanítóság egybegyűjtötte a tiszta magyar gyermekvilág mondókáit, versikéit, játékeit. Mi volt ennek a haszna? Az, hogy egy vaskos kötetrel többet lep el a por s esznek meg a molyok. E becses kincs

AZ „EPERJESI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Csakhogy itt vagy . . .

Csakhogy itt vagy újra kedves
Kikelet!
Mosolyoddal tova úzve
A telet.
Tova úzve bús egemről
Bánatom!
Verőfényét újra tisztán
Láthatom.

Oly rég vártam enyhe, áldott
Mieged,
Mely riügget nyit, bimbót fakaszt.
Melenget;
Melytől a szív legkedvesebb
Virága,
A szerelem szüzi kelyhét
Kütarja.

Azúrkékbe tündököl a
Láthatár,
Merre lelkem fencsapongó
Vágya jár.
S míg a madár zengő dalát
Hallgatom:
Fölszendül egy régi nota
Ajkamon.

Régi nota, szerető szív
Visszhangja;
Virág érsi, kis madárka
Est dallja,
S édes érzet tölti be a
Kéblemet:
«A virágnak megtöltani
Nem lehet» . . .

Kubányi Béla.

Váradai Antal lyrája.*

Írta: Kubányi Béla. (Folytatás.)

Csodálkozhatunk e ezek után azon, hogy Váradit a hit és vallás főnséges eszméi oly gyakran inspirálják költészetében? Csodálkozhatunk-e azon, hogy a könyvek könyvével, a bibliával, a legodaadóbb szeretettel foglalkozik s hogy néha talán nem egészen sikerült, de mindig megkapó s élénk, sokszor merész fantáziáját csillogtató alkotásainak tárgyait éppen innen meríti?

A látások könyvének majdnem mindegyik költeményében a magas eszme kap meg s bennök kétségkívül erő nyilatkozik. «Daemonomachiá»-ja az angyalok pártütését, «Iubal és Tubalkain» szent ivadékainak a kézi munkában tett első kísérletét, egy hosszú költeménye pedig Mózes vízfakasztó csodavesszejét énekl meg. E csoport jeles darabjainak legkiválóbbika a «Judás» című, a melyet talán mindnyájan igen jól ismerünk s a melyről valóban csak a legnagyobb elismeréssel szólhatunk. A «Dies irae»-ben a leendő végső ítéletet álmodja végig a költő.

A hitből fakadt eszméket s vallásos érzelmeket zengik még a «Betlehem», «Satanas», «A keresztfához», «Resurrexit» s a «Zárdában» című 13 dalból álló ciklus.

Az annak idejében oly méltó feltűnést keltett dalok Váradai lyrájának mindenesetre leghecsesebb s a szívhez legmelegebben szóló akkordjai. E dalokban keresetlenül, minden cziczoma nélkül a való talaján áll s oly magasra emelkedik, annyira igaz költő, hogy a legőszintebb rokonérzéssel s a legnagyobb méltánnyal kell a babérokoszorút feléje nyújtatnunk. Az egyes köl-

* Az Eperjesi Széchenyi-kör magyar-irodalmi szakválasztmányának jan. 24-iki háziestéjén tartott felolvasás.

teményekben leírja a halottas-kamrát, az esti szolozsmát, beleszóvi egy-egy szerzetes szomorú élettörténetét, szívreható emlékezéseit, egy zárdai idylli képei, egy karthausi temetését stb. Az egy-két ecsetvonáshoz hasonló rövid festések, megkapó leírások, az egy-két szóba foglalt párbeszéd, a szemünk előtt szinte meg-elevenedő alakok — szóval az egész tárgyválasztás és kidolgozás azt mutatja, a mit magam a legnagyobb örömmel vallok, a legilletékesebb egyének pedig, köztük Névy László, régóta hirdetnek, hogy Váradai Antal «egyik legnevezetesebb élő lyrikusunk».

De vajjon mit érne az én dicséretem és elismerésem, vagy mit a tiétek, szives hallgatóim, sőt mit az egész világnak, ha nem volna igaz? Am hadd szóljanak ön-magukért s keressék igazukat maguk a dalok és egyedül engem érjen a vád és a gáncs, ha nem a legszebbeket választottam ki mutatványul.

Itt tartják a halottakat. Kis czella,
Két szék van benne és egy feszület.
Egy fölnyitott könyv, benne: «dies illa»,
S C M B betűk az ajtó felett.

Egy viaszgyertya. Megjelölve rajta,
Hogy meddig éghet egy halott előtt.
— Mert a szerzet szegény. A ki óhajtja
Kaphat csupán — ha telik — szemfedőt.

Egy rézgaras az ablakfán. — Megnéztem.
Ezzel zárják le a halott szemét.
Kiadták volna, úgy hiszem, már régen,
Ha nem Lipót császártól volna még.

Oly szomorú egy ilyen czella képe.
Nem a halálért — az oly mostoha
Künn a világban, mint itt — Ámde, még e
Czellában holtért könny — nem hullt soha.

nem ment át az életbe, mert annak nagy értékére nem nevelték a tanítói nemzedékeket. A nem-magyar fajú óvói és népiskolai gyermekek lelke fogékony, magyar fajúakká válhatnak, ha az óvó és az iskola helyt áll, akár egy édes anya. Azok a törzsökös magyar gyermekjátékok és gyermekmunkák a bennök foglalt, csudás világot jelentő mondókákkal, versikékkal és dalocskákkal teszik a tót fajú gyermeket magyar fajúvá.

Az óvónak és az iskolának ott kell kezdeni, a hol az oláh, a szerb, a tót stb. fajú édes anya kezdi gyermekével. A különbség csak az, hogy a míg ők oláh, tót, szerb stb. anyaggal oláh, szerb, tót stb. fajú érzést és gondolatot támasztottak, nekünk hamisítatlan magyar játékokkal és játékszerű munkákkal magyar fajú érzést kell ébreszteni.

Kétféle fajú érzés egy szívben nem lehet. Az a gyermek vagy magyar fajú érzést szokik meg, vagy nem. Isten szerethette az egész világot, mert Isten volt; mi emberek azt nem tehetjük, hiszen érezzük, hogy a hazának igaz szeretetére is mily gyenge a mi lelkünk.

Minden nem-magyar fajú gyermek magyar fajúvá lesz, ha lelkét édesen, kedvesen, szeretettel megtöltik a tiszta magyar fajú érzésekkel, képzetekkel, érzelmekkel, gondolatokkal, vágyakkal, hajlamokkal s ezeket benne a szív s az értelem mélyéig hatva állandósítják.

A mely út erre vezet, az a magyar nemzet boldogságának az útja; az az eszköz, a mely ezt a célt szolgálja, drágább minden kincsnél; az a methodus, a mely ezt legkönnyebben valósítja meg, a legnagyobb bölcsesség.

Vármegyénk és városaink.

Zárlat-feloldás. Boroszló községben a sertésvész és Mocsármány községben a sersésorbáncz ragályos betegség miatt eirendelt községi-zárlatot feloldották.

Zárlat. Krivány, F.-Szvidnik és Somosújfalú községben a sertésállomány között a sertésvész, Vörösalma, Gergelylaka, Kuró és Deméthe községben a sertésállomány között a sersésorbáncz ragályos betegség állapítottán meg, a nevezett községekben, és pedig: Kriványban július 28-ikától, Kurón július 22-ikétől és Somosújfalun július 31-ikétől 30 napi községi-zárlat. Vörösalmán július 24-ikétől, Gergelylakán július 28-ikától, Deméthen július 17-ikétől 14 napi és F.-Szvidnikben

A folyosónak egy pókháló sarkán
Kis hangyafészek van. A pislá láng
Nagy árnyat vetett véle. Futva, tarkán
Tolul a boly belőle vén falán.

Miért is bántom én e hangya-népet
Kiváncsian, hogy este mit csinál?
— E sarkon át még egy szandál se lépett,
Mit is keresne kis hangyáinál?

Jó helyre jöttetek, sötét bogárkák,
Nektek való hely, bár kissé setét.
Nem járnak itt, zavarni nem akarják
A kis göröngy világnak szerzetét.

Kilenczet út. — Durranva becsapódik
A nagy kapu. Utána néma csend.
Majd lenn a mélyben zsong, nő, kél és elhal
Egy földalatti dallam . . . Mit jelent?

A vesperák zsoltára ez. Már vége.
Fejőkre vont csuklyával, párosan,
Kezükből vöröslő viasz szövétnek,
Vonulnak fel a lépcsőn, lassudan.

Minden czellánál megpihennek. Elvál
Az, a ki búcsú czelláját felleli.
Tovább vonulnak; szomorú chorál zeng:
«Custodiant te omnes Angeli . . .»

Kihalt a templom. Csak az örök lámpa
Boesátja széjjel halvány sugarát.
Az aranyos, hideg szentek lábánál
Térdel némán a virrazzó barát.

Éjfélét ütött. — Künn kong a pusztá lépcső.
Valaki jó. A főlvtó. Közél
A virrasztóhoz térdre hull. — Az főlvtó,
Egy «Ave!» — «Ave!» — S aztán újra el . . .

Elkopogott . . . A templom újra néma
S nem tudni, hogy a sok barát közül,
Kik közből, fából vésve térdepelnek,
Melyik az élő az oltár körül?!

(Folyt. köv.)

július 31-ikétől 30 napi udvar-zárlatot rendeltek el az említett állatfajokra *

Ragadós állatbetegségek Sárosvármegyében 1900. aug. 5-ikén. *Lépfene:* tapolyi járás: Proszácz 3 u. *Rühkór:* makoviczai j.: Kapissó 1 u., Krusinyecz 1 u. *Sertésorbáncz:* alsótarcaiz járás: Bunyita 11 u., Gulyvész 2 u., Kakasfalu 4 u., Kőszeg 1 u., Mocsármány 4 u.; felsőtarcaiz j.: Magyar-Jakabfalva 1 u., Orkuta 4 u.; sirokaiz j.: Jernye 1 u.; szekcsői j.: Gerált 3 u., Sznaó 1 u.; tapolyi j.: Fulyán 1 u., Kapinémét-falu 1 u., Kurima 1 u. *Sertésvész:* alsótarcaiz járás: Boroszló 2 u., Kisfalu 3 u., Kisladna 5 u., Lemes 5 u., Nagyladna 10 u., Somos 3 u., Szokoly 8 u.; felsőtarcaiz j.: Orkuta 5 u.; makoviczai j.: Kurimka 4 u., Ladomé 9 u.; sirokaiz j.: Berthót 1 u., Finta 1 u., Frics 2 u., Klembérk 7 u., Kocsán 5 u., Miklósvágás 6 u., Nagysáros 5 u., Németsoóvár 5 u., Osztrópatak 2 u., Sóbánya 1 u., Szárazvölgy 5 u., Tótsoóvár 1 u.; tapolyi j.: Kapi 5 u., Ortutó 5 u., Töltészék 5 u., Vas-pataka 1 u. *

Rendkívüli közgyűlést tartott Bártfa sz. kir. város képviselőtestülete f. hó 9-ikén, melyen több fontos tárgy került elintézés alá, többek között a fürdőbizottság bemutatása a 235,000 ftos új fürdői beruházásokról szóló lezárolást. Az óriási számadási anyag már több hónap óta foglalkoztatta a számvevőséget, fürdőbizottságot s a fürdő-részvénytársaság kiktüldötteit, míg végre végeldöntés czéljából az okmányok a közgyűlés elé terjesztettek. Ugyancsak ezen közgyűlés tárgyalta az 1901. évi költségelirányzatról szóló jelentést is. Az előirányzat összeállítása ez idén némi késedelmet szenvedni, mert a legfőbb jövedelmi forrás: az erdők bevétele csak a most folyamatban levő üzempterv-revizio kapcsán lesz meghatározható.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Az Uránia-színház városunkban. Annak idején említettük, hogy a fővárosi Uránia-színház a nyár folyamán három előadásnak a megtartását tervezte s hogy a Kör elnöksége megkereséssel fordult az igazgatóságához az iránt, hogy e tervezett előadások ne a holt nyári-évadban tartassanak meg városunkban, mikor előkelő közönségünk nagy része távol tartózkodik s mikor főképen nagyszámú tanuló-ifjúságunk is távol van, hanem inkább az őszi hónapokban, mikor az országosan oly előnyösen ismert ez ismeretterjesztő előadásoknak a megtartása sokkal nagyobb sikerrel kecsegtet. A Kör elnöksége e napokban meleg hangon írott levelet kapott az Uránia-színház igazgatóságától, melyben az őszinte háláját fejezi ki a Kör ama sziveségeért, hogy az ügyet felkarolta, s mindenben helyeselve a Kör intenczióit, közli, hogy a tervezett három előadást és azonkívül ugyanannyi délutáni tanuló-előadást szeptember 10-ike körül óhajtanak megtartani, ha ezt a tervet a Kör is helyeselné. A Kör elnöksége az említett levélre azt a választ küldte, hogy a tervet helyesli, azonban még jobbnak tartaná, ha az előadások szept. 15—20-ika között tartatnának meg, mert ekkor már a városunkban levő összes tanintézetek ifjúsága összesereglett. Egyébként az elnökség újabban is szíves készséggel felajánlotta a tervezett előadások sikerének előmozdítására való szíves készségét. Előre is felhívjuk nagyérd. közönségünk szíves figyelmét e páratlanul érdekes és tanulságos előadásokra.

H I R E K.

* **Augusztus 18-ika.** Ez a nap minden esztendőben kiváló ünnepnapot hoz reánk. Felséges Királyunknak, szent koronánk legméltóbb viselőjének, a hódoló hűséggel s törhetetlen szeretettel környezett legalkotmányosabb Királynak születése-napja ez. Ezt a napot, a honfűi szív legmélyéből fakadó fohásznak napját, emelkedett lélekkel várjuk ebben az évben is és legőszintébb imáinkban kérjük nemzetünknek hatalmas Istenét arra, hogy hozza vissza még nagyon sokszor e — nekünk oly kedves napot s nyújtsa hosszúra, tegye boldoggá áldott emléket annak, a ki e sokat szenvedett hazának és nemzetnek biztató reménysége, a ki hűséges népe boldogságában keresi és találja páratlanul nemes szívének egyedüli üdvét és örömét!

* **Gör.-kath. egyházmegyei hírek.** *Czilly János* végzett VIII. o. tanuló dr. Vályi János püspök a papnövényedékek sorába utólag fölvetve. — *Vizsóczky János* abódi k-tanító Kelecsénybe rendes k-tanítóul nevezetett ki.

* **Dr. Holénia Gyula** városi orvos, közegészség-tan-tanárt a m. kir. belügyminiszter az eperjesi állami bábaképző-tanintézet vezető-tanárává nevezte ki.

* **Esküvő.** *Horák Hugó* cs. és kir. tűzészázados augusztus hó 7-ikén tartotta esküvőjét *Schmidt Ilona* úrhölgygel, *dr. Schmidt Gyula* országgy. képviselőnk leányával. Az ifjú pár az esküvő után nászútra indult. — Ugyancsak augusztus hó 7-ikén tartotta esküvőjét *dr. Strauss Zsigmond* orvos *Horovits Anna* úrhölgygel, *dr. Horovits Simon* jogakadémiai tanár leányával.

* **Eljegyzés.** *Dr. Propper I.* kisszebeni gyakorló-orvos eljegyezte *Goldberger Szerénkét*, özv. Goldberger Miksáné leányát Vörösalmaról.

* **Nyugdíjazott alezredes.** *Mumoki Várjon Lajos*, kassai 9. honvéd-gyalogezredbeli alezredes — saját kérelmére, felülvizsgálat alapján — nyugállományba helyeztetett és ez alkalommal neki az ezredesi cím díjmentesen adományoztatott.

* **Udvari gyász.** A szerencsétlen véget ért Umberto olasz királyért, valamint Alfréd, Ernő, Albert szász-coburg-góthai herceg halála alkalmából udvari gyász lett elrendelve. És Umberto olasz királyért aug. 5-ikétől kezdve négy héten át fog viselteni a következő változtatással: aug. 5-től 18-ig bezárólag a mély gyász, a következő két héten át pedig a kisebb gyász. Albert hercegeért pedig hat napon át udvari gyász aug. 5-től, egyidőben Umberto király halála alkalmából viselendő mély gyászszal.

* **Gyász.** Mély sajnálattal adtunk hírt csak a legközelebb múltban arról az általános részvétet keltő csapásról, a mely *Úss Antal* árvaszéki elnököt nejének elhunytával érte. Belső sajnálatunkat valóban nagy mértékben fokozza az a körülmény, hogy ime most, az említett szomorú eset után alig egy hónap múlva, ismét újabb fájdalmas csapásról kell megemlékeznünk, a mely vármegyénk e derék tisztviselőjének és családját sújtotta. A család reménye, fényes tehetségű egyetlen fia: *Úss Aladár* gimnáziumi tanuló hunyt el, hosszas szenvedés után, augusztus 6-ikán, életének 14-ik évében. A boldogultnak hült tetemeit aug. 8-ikán szentelték be Eperjesen s 9-ikén helyezték el a mocsolyai családi sírboltban. Tisztelőinek és barátainak mélyen érzett részvéte és tisztelete, mely a gyászszertartás alkalmával is oly meghatóan nyilvánult, enyhítse a lestüjtött szülő s gyászoló család fájdalmát!

* **Jelen számunk vezércikk-rovatában** *Láng Mihály* eperjesi áll. tanítónőképző-intézeti igazgató s lapunknak mélyen tisztelt jóakaró barátja szíveségéből megkezdte «A munkára való nevelés nemzeti jellege» cz. igen becses megfigyeléseket és eszméket tartalmazó cikknek közlését. A nagybecsű cikk negyedik fejezete képezi a kiváló szerző által írt «A munkaszertartatra való nevelés módja» cz. s legutóbb az Athenaeum irod. és nyomdai r.-t. által kiadott nagyszabású szakmunkának, melyet lapunk egyik utóbbi számában ismertettünk. Egyik leginkább megszívlelendő fejezetét ez a méltó feltűnést keltett műnek s a magyar nemzeti népnevelés iránti nagybecsülésünknek óhajtunk kifejezést adni, a mikor minél szélesebb körben teszszük hozzáférhetővé a műnek eme hazafias érzéstől áthatott irányító részletét.

* **Leánygimnázium Eperjesen.** Biztosítsuk leányaink jövőjét! Ez a jelszó. Nem adhatunk kincset, vagyont, hát adjunk nekik tudomány kiképzés által olyan szellemi tőkét, a mely kamatozik, a mely biztonságban és állandóbban gyümölcsözik, mint a vasszekrény aranya. Tegyük a nőit szellemileg is egyenrangúvá a férfival! Ezt hangoztatják a nőemancipáció harcászai. Külföldön már régen utat tört ez a felfogás; nálunk is kezd meghonosodni és egy-két évtized alig fog elmúlni, már az orvosi praxisban látni fogjuk a gyengéd női kéz áldásos működését. Budapesten már két leánygimnázium készíti elő a törekvő leányokat felsőbb tanulmányokra. A budapesti tudományegyetemnek már több nőhallgatója van; sőt nem régen olvastuk, hogy egynemelyike tudományos értekezésével pályadíjat is nyert. Hogy tehát az eperjesi nőkre nézve is lehetővé tegyük a tudományos kiképzést, elhatároztuk, hogy itt Eperjesen egy leánygimnáziumot állítunk és szept. elsejével a tanítást megkezdjük. Szakemberek, főgimnáziumi tanárok vezetése mellett egyelőre az I. és V-ik osztály fog megnyílni, és pedig úgy, hogy a kik a népiskola négy osztályát jó sikerrel elvégezték, azok a gimnázium első osztálya, — a kik pedig a polgári iskola vagy felsőbb leányiskola négy osztályát végezték, azok a gimnázium V-ik osztályára nyerne kiképzést. Részletesebb felvilágosítást szívesen nyújt *Perényi Vilmos* kollégiumi főgimnáziumi tanár minden d. e. 11 órától saját lakásán, Fő-utca 138. szám alatt.

* **A vármegyei tanítók öröme.** A Sárosvármegyei Általános Népnevelőegyesület a múlt év őszi közgyűlésében egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy jó

királyunk nevét viselő 4000 koronás alapítványt 4000 koronát 10. Ez a tény bizonyára barát lelkét örömmel fogja egy szoba örömeinek, dr. Bersevi fogja viselni; tovább nevelő-egyesületnek kitűnően tanító főiskolákat látogatni, ban díjtalanul, esetleg a tanítóegyesület alatt elérte, az főiskolák tanítójának, *Kovács* got nem kimélve egyesületnek egy-öt lemesi otthonát köszönetet mondja bizonyítja, hogy a egyesület — habár dítenek — nemcsak az első hazai tanítói nemesen és maradhat el! A v

* **Az eperjesi** nülöknek az 1900 szeptember 1., 2., 12-ig) a) az iskolai újralkotási bizonyítvány a «Veni Sancte»-tok napjai: aug. 1. 60 korona, mely négy részben fizetendő 4 kor. (Értesít iskolai szükséglete. Az V. osztályba jelenteni (Rendtar. XXX. t.-cz. értelművet és irodalmat, a 2. §): a) a magyar kapcsolatban a görögvel (magyar fordítás) velődés alapvonalon kézi elemekkel), majd lezók (törv. 1. §). A kir. kath. főgimn.

* **Az Uránia-** ber havában a f adásra városunkb meg érdemlő ügy című rovata rész

* **A bártfai új** leg ma-holnap tel az egész épület azonban az intéze jainak átadható les majd a hivatott egészsége szempe hogy a tanítás szünetidő után fog most állítja össze gyak jegyzékét, annak idején vég iskola körüli tér re szel elkészülnek s sétatér ültetésének

* **Új hirlap.** M alatt, f. é. aug. hó *Hetiszenle* címmel kedelmi helyi érde

* **A szepes-** zése. Szepes-Szor leplezte le azt az harcz emlékére a ban megható vol Márczy Emil jog és Lám Pál hivata

* **Kiss Pál s** szinigazgató befej Nagybecskereken társulat áll 45 sz Elsőrendű tagjai (egy híres szépsé énekesnő, Revicz apaszinész, Simo: Tóth Lajos drám reken a szubven összeg biztosítva

* **Szinészet** gató társulatával s mintegy két h

királyunk nevét viselő székesfővárosi Tanítók Házában 4000 koronás alapítványt tesz. A tanítóegyesület a 4000 koronát 10 hónap alatt összehozta s le is fizette. Ez a tény bizonyára minden vármegyei tanító s emberbarát lelkét örömmel tölti el. A lefizetett alapítványnál fogva egy szoba örök időken át megéneklék nagy szülötének, dr. *Berzeviczy Albert* v. b. t. tanácsos nevét fogja viselni; továbbá a Sárosvármegyei Általános Névelő-egyesületnek jogában áll egy vármegyei tanítónak kitünően tanuló gyermekét, a míg a budapesti főiskolákat látogatja, a Ferenc József Tanítók Házában díjtalanul, esetleg kedvezményrel elhelyezni. Hogy a tanítóegyesület e magasztos célt rövid 10 hónap alatt elérte, az főképen a vármegye egyik legkitünőbb tanítójának, *Kovács Jánosnak* az érdeme, a ki fáradságot nem kímélve dolgozott a szép eszméért. A tanítóegyesületnek egy nyolcz-tagú küldöttsége felkereste őt lemesi otthonában, hogy fáradhatatlan buzgalmaért köszönetet mondjon. Ez az alapítvány újra csak azt bizonyítja, hogy a Sárosvármegyei Általános Névelő-egyesület — habár törekvései elé sok akadályt gördítenek — nemcsak megtartja, de meg is erősíti helyét az első hazai tanítóegyesületek sorában. Csak előre ily nemesen és fenköltén s a teljes győzelem nem maradhat el! A világosság utat tör magának.

* **Az eperjesi kir. kath. főgimnáziumban** a tanulóknak az 1900/01-ik tanévre való felvétele f. évi szeptember 1., 2. és 3-ikán eszközöltetik (reggeli 8-tól 12-ig) a) az iskolai, b) születési és c) első, illetőleg újraoltási bizonyítvány alapján. Szept. hó 4-ikén lesz a «Veni Sancte». A felvételi, javító- és pótlóvizsgálatok napjai: aug. hó 30. és 31-ike. Az egész évi tandíj 60 korona, mely összeg miniszteri intézkedés szerint négy részben fizethető. A felvételi díj 8 kor.; a vegyes díj 4 kor. (Értesítőre, ifjúsági könyvtárra és egyéb iskolai szükségletekre.) Az egyházi ének díja 1 kor. Az V. osztályba belépő tanulóknak szülője köteles kijelenteni (Rendtartás 7. §-a), vajjon fia az 1890. évi XXX. t.-cz. értelmében fogja-e tanulni a görög nyelvet és irodalmat, avagy a pótló-tárgyakat, u. m. (törv. 2. §): a) a magyar irodalom bővebb megismertetését, kapcsolatban a görög remekírók műveinek ismertetésével (magyar fordításban) s a görög irodalom és művelődés alapvetéseit; b) a rajzot (mérési és szabadkézi elemekkel), mely tárgyak az illető tanulóra kötelezők (törv. 1. §). Eperjes, 1900. augusztus havában. A kir. kath. főgimnázium igazgatója.

* **Az Uránia-színház Eperjesen.** Ez év szeptember havában a fővárosi Uránia-színház három előadásra városunkba érkezik. Ezzel a jelentékeny figyelemmel érdemlő ügygyel mai számunk «Széchenyi-kör» című rovata részletesebben foglalkozik.

* **A bártfai új állami elemi iskola** épülete külsőleg ma-holnap teljesen elkészül s a kikötött határidőig az egész épület mindenesetre átvehető lesz. Hogy azonban az intézet már szeptemberben a tanítás céljainak átadható lesz-e, attól függ, vajjon mennyire találja majd a hivatott bizottság száraznak s a gyermekek egészsége szempontjából használhatónak. Valószínű, hogy a tanítás az új épületben csak a karácsonyi szünet után fog megkezdetni. Az iskola gondnoksága most állítja össze a még szükséges berendezési tárgyak jegyzékét, hogy ezek elkészítettén, az épület annak idején végképen s egyszerre átadhatósággal. Az iskola körüli tér rendezésének földmunkálatai még ez őszel elkészülnek s tavaszkor csak a parkirozás s az új sétány ültetésének munkálatai fognak foganatosíthatni.

* **Új hirlap.** Miskolczon, *Dévényi Miklós* szerkesztése alatt, f. é. aug. hónappal új lap indult meg *Miskolczi Hetiszemle* címen s főként a gazdasági, ipari és kereskedelmi helyi érdekek propagálását tűzte ki feladatául.

* **A szepes-szombati szabadságoszlop leleplezése.** Szepes-Szombat hazafias közönsége e hó 2-ikán leleplezte le azt az emlékszóbot, melyet a szabadságharc emlékére a sétányra emelt. Az ünnepély valóban megható volt. Az ifjúság a Himnuszt énekelte, Márczy Emil joghallgató alkalmi beszédet mondott és Lám Pál hivatalnok a «Falpra magyar»-t szavalta el.

* **Kiss Pál színigazgató szerződése.** Kiss Pál színigazgató befejezte társulatának szervezését, melylyel Nagybecskereken és Eperjesen fog működni. Az új társulat áll 45 színészből és 14 tagból álló zenekarból. Elsőrendű tagjai: Mezey Teresi naiva, Imrey Edith (egy híres szépség) társalgási, Lévy Margit operett-énekesnő, Reviczky Etel primadonna, Szabados László apaszínész, Simon Jenő szerelmes, Juhay József síheder, Tóth Lajos drámai, Heltai Jenő buffó. Nagybecskereken a szubvenzió és béreletekből 18,000 koronányi összeg biztosítva van az igazgató számára.

* **Szinészet Nagymihályban.** Kiss Pál színigazgató társulatával e hó folyamán Nagymihályba megy s mintegy két hétig játszik majd ott.

* **Konzervatórium nyílt meg e héten városunkban** *Krausz Samu* budapesti és *Kapi Gyula* koll. tanítóképző zenetanár közös vezetése alatt, melynek czélja: mérsékelt tandíjért s nagyobb számú óraadás mellett énekeseket, zenetanítókat, zeneművészeket és zeneszerzőket képezni. Az egyes tanszakokat — a növendékek számához képest — több szakképzett tanár látja el. Az intézet a rendes tanulók számára négy osztályból áll, melynek első osztályába csak a betöltött nyolczadik életével léphetni be. A tanítás kiterjed hetenként három gyakorlati és egy elméleti órára. A gyakorlati órákra egy időben négy tanuló jár, míg az elméleti órákra mindig egy egész osztály. Gyakorlati tárgyak: zongora, hegedű, cimbalom és ének. Ezen főtárgyak, vagyis főtanszakok közül rendszerint csak egy tárgy választható (kivételesen mérsékeltébb díjazás mellett egy második is). Elméleti tárgyak: zeneelmélet, zeneszerzés, zenetörténet, zene-aestetika. Ezen melléktanszakok azonban már mind és minden egyes növendékre nézve kötelezők. A zongora- és hegedű-főtanszakra nézve azon négy osztályon kívül még két felsőbb, művészi kiképzési osztály is szerveztetett, a melybe azonban a négy osztályt kitünően végzett növendékek vétetnek csak fel. A felnökteről külön intézkedés történt, hogy esetleges tudásvágyukat egy esti tanfolyamban kielégíthessék. Tandíj: havonként 5 ft. Beiratási díj: 2 ft (világítás, fűtés, hangszerek rendben tartására stb.). A tandíj fizetésében egyes esetekben kedvezmény is nyújtatik, a mennyiben a havi 5 ft-nyi díj 3 ft-ra redukáltatik és a) akkor, ha egy családból egyszerre többen jelentkeznek, a második tag után már csak a kisebb fokú díj fizetendő; b) ha valamely növendék egy második főtanszakban kívánna résztvenni, hasonló kedvezményben részesül; c) ha szegény és tehetséges tanulók vagyontalanságukat igazolják, az egész évi tandíjból 5—20 ft-nyi tandíj-elengedésben részesülhetnek. A beiratások augusztus hó 21-ikén (kedden) kezdődnek s naponként d. e. 9—12-ig s d. u. 3—6-ig folytatódhatnak az intézet helyiségében, Fő-utca 90. sz. a. — Dahiström-féle üzlet felett — az I. emeleten. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szept. 2-ikán (vasárnap) d. e. 11 órakor fog ugyanott megtartatni. A rendes előadások pedig szept. 3-ikán veszik kezdetüket. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál még az intézet vezetősége.

* **Egy nagy czég bukása.** Liptói tudósítónk arról értesít, hogy a *Haas Adolf*-féle nagy fakereskedő-czég, mely a Felvidék erdeit bérelte s a fűrészmalmában készült gyártmányából óriási mennyiséget szállított a piacra, fizetéseketlen lett. Haas már két hónapja nem fizette a munkásokat és hivatalnokokat, és ezek e hó végén felmondták szolgálatukat. A zárlatot a kincstár rendelte el és ugyancsak a kincstár személyzete vette át a fázekelést. Az elkeseredett munkásnépet nem lehetett megnyugtanni. Kürthy Lajos főispán, kihez a munkások panaszaikat beteterjesztették, azonnal felírt a kormányhoz, a több ezere menő munkás béérének kifizetése végett.

* **Négy szobából, tágas előszobából** s a szükséges mellékhelyiségekből álló, egészséges, elsőemeleti modern lakás — szemben a vármegyeházával (Laknerház) — szeptember hó elsejétől kiadó. A lakás a házmester közvetítésével bármikor megtekinthető.

* **Tizenegy éves találkozó.** Az iglói m. kir. állami tanítóképződe volt növendékei, a kik 14 évvel ezelőtt végeztek a tanítói tanfolyamot, az akkor történt megállapodás szerint f. hó 2-ikán találkoztak újra Iglón. Az összejövetelen megjelent: Amler Antal, Igló; Brez Ede, Kovil-Szent-Iván; Czenner Pál, Gömör-Rahó; Durst Győző, Eperjes; Illencsik Mihály jegyző, Sz. Teplicz; Marcsák János, 66 gyalogezredbeli főhadnagy, Kassa; Mohabell Antal, Körmöczbánya; Répászky Boriska, Igló; Schmiczer Ág., Nyiregyháza; Szvitana András, Szepes-Béla; Wengriczy János, Stoósz. Kimaradását kimentette 5; meghalt 3; Amerikában mint tanító működik magyar iskolánál 1. A volt tanárok ünneplése s kedélyes lakoma után elhatározták, hogy 11 év múlva ismét találkoznak.

* **Új gyárak.** Alsó-Meczenzfén egy szerszámgyárgár, Szomolnokon egy fémárúgyár, Trencsén-Téplán és Trencsénben czukorgyárak. Várnán (Trencsén m.) pedig új bőrgyár létesül. Vajjon mikor jelezhetünk ilyen öröndetes eseményeket Sárosvármegyére nézve is?

* **Diákok utazása Párisba.** A kultuszminiszter, hogy a magyar diákoknak megkönnyítse a párisi kiállítás megtekintését, elrendelte, hogy szeptemberben tanárukat vezetésével nagy tanulmányi kirándulást rendezzenek Párisba. Azoknak a diákoknak, a kik a kirándulásban résztvesznek és a vezető professoroknak szeptember hónapban tíz napi szünetet engedélyez a kultuszminiszter, ki azt óhajtja, hogy a tanulmányi kirándulásban lehetőleg az összes iskolák képviselve legyenek.

* **Rendkívüli vizsgálati határidő jegyzőjelöltek részére.** A belügyminiszternek 64,135. sz. alatt jun. 23-ikán kelt körrendeletét némelyek tévesen akként értelmezik, mintha nemcsak az idézett körrendelet kibocsátásáig jelentkezettek részére lenne augusztus 31-ikéig rendkívüli szigorlati határidő kitűzhető, hanem mindazok részére is, a kik e végből még idejekorán jelentkeznek. E félreértés elkerülése végett szükségesnek tartotta a miniszter egy újabb körrendeletben határozottan kijelenteni, hogy augusztus 31-ikéig terjedőleg már csak azon jegyzőjelöltek részére lehet méltányossági szempontból rendkívüli jegyzői szigorlatot kitűzni, a kik kérvényeiket még a szóbanforgó körrendelet kibocsátása (jun. 23.) előtt a megye alispánjához tényleg benyújtották.

* **A Tarca halottja.** A zsadányi marokverő-leányok hangos nótázással, pajkos dévajkodással tartottak a mezőről a falu felé. A Tarca-folyó közelében Fodor Marcsa hangosan kiáltott: «Fürdők leányok!» *Juhász Erzsébet, Pribula Erzsébet és Liberka Mária* csakhamar csatlakozott az indítványhoz s a négy fiatal leány néhány perc múlva ott lubiczolt a Tarca sötét habjaiban. Liberka Mária fürdés közben mindinkább beljebb ment a folyó medrébe. Egyszer csak a sebes ár magával ragadta a meder közepébe. Liberka Mária ott lelte sírját a Tarca mély medrében. Késő estig kutattak a férfiak hosszú csákyakkal a rekettyés között s szorgos munka után egy fűzfa tövében megtalálták a vízbefúlt leány hulláját. Vesszőkből rögtönzött hordágyon a faluba vitték a szerencsétlen leány tetemét.

* **Nagy építkezés Lőcsén.** Levelezőnk értesít, hogy a lőcsei kir. törvényszéki palota építését legközelebb megkezdik. Az építést *Gasch János* eperjesi építőmester vállalta el 7³/₁₀% engedménnyel, ki tudvalevőleg már az ottani felső-reáliskola épületét is építette, mely a város monumentális épületeinek díszére válik. Gasch vállalkozó most is az ottani iparosokat fogja az építési munkálatokkal foglalkoztatni, a mi — tekintve a pangó ipart — mindenesetre áldásos lesz az ottani mesterembereknek.

* **A csendőrök öröme.** Megirtuk annak idején, hogy a csendőrségnél újabb rangfokozatot léptettek életbe. A gyalogság mintájára szervezték a csendőrségnél is a törzsrőmesterei rangfokozatot. Az erre vonatkozó szervezeti szabályzatot a király már jóváhagyta s e hónapban már megtörténik az első csendőr-törzsrőmesterek kinevezése. Egyelőre most csak azokat a csendőr-őrmeistereket nevezik ki törzsrőmesterekké, a kik már letették a számvivői vizsgát.

* **Fürdők látogatottsága.** Ó-Tátrafüreden a 18. sz. kúrliszta szerint július hó 31-ikéig 646 család nyaral 1079 személylyel; — Új-Tátrafüreden július 27-ikéig 462 család 712 személylyel; — Alsó-Tátrafüreden a 14-ik kúrliszta szerint július 27-ikéig 317 család 512 személylyel; — Csorbán a 8-ik kúrliszta szerint július 28-ikéig 413 család 3755 személylyel, beleszámítva a napi vendégeket is; — Tátraházán 227 állandó fürdővendég van; — Barlangligeten a 6-ik sz. kúrliszta szerint július 25-ikéig 195 család 1621 személylyel, beleszámítva a barlanglátogatókat is; — Iglófüreden a 4-ik kúrliszta szerint július 22-ikéig 605 személy a napi vendégekkel; Tarpatakfüreden 2226 személy fordult meg.

* **Sikkasztó postamester.** Egy fővárosi lapban olvassuk, hogy a kassai postaigazgatóság táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy *Bott Jakab* 41 esztendősen sebeskellemesi postamester július 29-ikén nem tért vissza szabadságáról, a mire vizsgálatot tartottak hivatalában s megállapították, hogy 42,000 kor. hiányzik a pénztárból. A sikkasztó postamester július 4-ikéig Pöstyénben volt, aztán Budapestre utazott, a hol egy testvére van. A postaigazgatóság felkérte a főkapitányságot, tartóztassa le Bott-ot, a ki valószínűleg a fővárosban rejtőzködik.

* **Kérelem.** A jogakadémia igazgatósága tisztelettel felkéri mindazokat, a kik a jövő tanévre *joghallgatókat lakásra, avagy teljes ellátásra elfogadni hajlandók*, hogy ebbeli szándékukat, lakásuknak megjelölésével s esetleg a feltételeknek rövid felemlítésével, a *Jogakadémia igazgatóságához (Eperjes)* intézett levelezőlapon tudatni sziveskedjenek. Ugyanígy igen melegen kéri az igazgatóság mindazokat, kik *irodai, nevelői stb. állásokra szegénysorsú, jó magaviseletű joghallgatóknak a működését kívánják igénybevenni*, hogy ebbeli óhajtásukat hasonlóan egy levelezőlapon az igazgatósággal közölni méltóztassanak s az igazgatóság a legszivesebb készséggel fogja az ügyet közvetíteni, illetve az említett állásokra a legalkalmasabb ifjakat ajánlani. Az utóbbi kérelmet annyival inkább ajánljuk n. é. közönségünk szives figyelmébe, mivel ez által közönségünknek mód nyújtatik arra, hogy ősi, országosan jóhírű, egyre öröndetesebben fejlődő s városunkban és vármegyénkben oly nélkülözhetetlen jogakadémiánkat, illetve ennek ifjúságát pártfogásába részesítse.

* **A tátrai versenyek.** Augusztus 6., 7., 9. és 10. napjain zajlott le Tátra-Lomniczon a négynapos meeting. A sportkörök szokatlanul nagy érdeklődést mutattak a versenyek iránt, de a nagyközönség részvételét még ez a meeting sem tudta megnyerni, bár megérdemelte volna. A futásokat végignézte Izabella királyi hercegnő is két leányával, de az idő nem igen kedvezett. Többnyire esett az eső, csak azután derült ki az ég. Egyébként minden futásban elég szép társaság állt a starter elé és a verseny főfutása, a Tátrai handikap, erősen vetekedett a nagy pályák szenzációival. Tizenegy telivért nyergeltek a 16,000 koronás díjért, köztük nem egyet, a melynek dicsőséges múlt van a háta mögött, de győztes Façon lett. Második Jabianica, harmadik Gonosz lett, míg az erősen fogadott Szeszély és Beauharnais helyzetlenül futott. Volt még egy meglepetése az első napnak: Gaudriole győzelme az utolsó futásban, a melyre a nap legnagyobb kvótáját fizették.

* **A termés.** A *Földművelési Értesítő* legutóbbi számában az 1900. évi várható termés a következő adatokkal van kimutatva: *Búzával* bevetett összes terület volt 5 515,351 kat. hold. Várható összes termés 37,410,681 métermáza. Várható termés kat. holdankint 678 mm. A múlt évi termés 38,451,555 mm-t tett ki. Sárosvármegyében ez évben 15,540 kat. holdnyi terület volt búzával bevetve; a várható összes termés 86,169 mm.; kat. holdankint átlag 5,54 mm. A múlt évben vármegyénkben 100,780 mm. termett. Az egész országban a f. évben összesen 1,840,975 kat. holdnyi terület volt *rosszal* bevetve. Összes várható termés 10,505,825 mm., kat. holdankint tehát 5,70 mm. A múlt évi hazai összes rozstermés 11,990,474 mm. volt. Vármegyénkben ez évben 27,500 kat. holdnyi terület van *rosszal* bevetve, melyen a várható termés 127,451 mm.; kat. holdankint tehát 4,63 mm. A múlt évben vármegyénkben 155,972 mm. rozst termett. *Árpával* bevetett összes terület hazánkban ezidén 1,787,292 kat. hold. Várható összes termés 11,694,477 mm.; holdankint 6,54 mm. A múlt évben 13,409,095 mm. árpa termett. Vármegyénkben ez évben 36,221 kat. hold van árpával bevetve. Várható termés 213,598 mm.; holdankint átlag 5,89 mm. A múlt évben vármegyénkben 200,523 mm. árpa termett. *Zabbal* az egész országban 1,685,304 kat. holdnyi terület van bevetve. Várható termés 10,476,954 mm., holdankint átlag 6,21 mm. Vármegyénkben 58,837 kat. hold van zabbal bevetve. Várható összes termés 327,004 mm., holdankint 5,55 mm. A múlt évi zabtermés vármegyénkben 307,171 mm. volt. Általában tehát országsszerint rosszabb termés várható, mint a múlt évben. Vármegyénkben csupán az árpa és zab áll valamivel jobban. Nagyon felő azonban, hogy a rendkívül rossz időjárás erősen leszállítja a fenti jóslat termés mennyiségét.

* **A Magyarországi Kárpátgyűlés** a múlt vasárnap tartotta XXVII. közgyűlését Tátrafüreden. A gyűlést a Párisban időző Münnich Aurél helyett Fischer Miklós ügyvivő alelnök nyitotta meg. A gyűlésen jelen voltak: Dárday Sándor államtitkár és neje, Szivák Imre dr., Papp Samu dr., Kulmann János országgyűlési képviselők és még többen. Frigyes kir. herceg, az egyesület védője, a kit az egyesület a Magas-Tátrába való érkezésekor fölíratilag üdvözölt, megköszönte az üdvözlőt, sikert kívánt az egyesület működésének és örömet fejezte ki azon, hogy ismét a Tátra kies vidékén üdülhet családjával. Az elnöki jelentés szerint az egyesület múlt évi bevétele 21,948 koronát, kiadása pedig 16,435 koronát tett ki; ebből kulturális célokra fordítottak 4696 koronát, építkezésekre 6800 koronát, alaptőkéje 20,082 korona. A közgyűlés táviratilag üdvözölte védőjét: Frigyes kir. herceget, tiszteletbeli elnökét: Csáky Albin grófot és elnökét: Münnich Aurélt. Azonkívül Széll Kálmán miniszterelnököt, mint belügyminisztert a fürdőügy fejlesztése és Hegedűs Sándor kereskedelmi minisztert az idegenforgalom emelése érdekében indított mozgalomért. Plósz Sándor igazságügyminisztert az új fürdőtervezési javaslatért fölíratilag üdvözölték. Indítványt tettek arra nézve, hogy a kereskedelmi minisztérium kebelében külön szakreferenst nevezzenek ki. Elnöknek három évre újból megválasztották: Münnich Aurélt drt, ügyvivő alelnöknek: Fischer Miklóst, másod-elnöknek: Róth Márton, titkárnak: Níkházy Frigyes, pénztárosnak: Marcsék Andort. A központ székhelye ezúttal is Igló maradt.

* **Fogyasztási szövetkezetek Nyitra megyében.** A Nyitra megyei Gazdasági Egyesület által a vármegyében alakított fogyasztási szövetkezetek száma jelenleg 25. A tagok száma 4000. A 30 koronás üzlet-részek száma mintegy 7000. Ebből be van fizetve körülbelül 70,000 kor. összegű. A tagok részére eladott árú mintegy 400,000 kor. összegű. A szövetkezetek nagy része 1—1½ éve áll fenn s valamennyi a Magyar Gazdaszövetség «Hangya» fogyasztási és érté-

kesítő szövetkezet kötelékébe tartozik. A szövetkezetek tagjai — csekély kivétellel — mindannyian kisgazdák. Ez a tény a legjobb czáfolata azon rosszakaratú híresztelésnek, hogy a gazdasági egyesületek a kisgazdákért semmit sem tesznek, hanem csakis az uradalnak érdekeit mozdítják elő.

* **Fertőző betegségek ellen,** melyek inkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta, egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szíves olvasóink figyelmét a «Kristály» szentlukácsfürdői hegyi-forrás hirdetésére.

* **Elgázolta a gyorsvonat.** A Budapestről 10 óra 40 perczkor induló úgynevezett fürdő-gyorsvonat, mely reggel 4 óra 28 perczkor érkezik Kassára, Hidasnémeti és Csány között egy embert elgázolt. A gyorsvonat a rendes időben berobogott a kassai pályaudvarra, a nélkül, hogy a vonaton bárki is tudta volna a megtörtént szerencsétlenséget. A szerencsétlen elgázolt ember pedig ez alatt ott feküdt vértócsában, élet és halál között a vasúti sínek mellett. Ha idejekorán meg nem érkezik a segítség, úgy bizonyára ott lelte volna halálát. Azonban a sors másképp akarta. A Budapestről este 8 órakor induló személyvonat úgy 1/2 óra körül a csányi vasútállomás előtt hirtelen megállt. Az utazó közönséget nagy pánik szállta meg. Mindenki azt hitte, hogy valami vasúti szerencsétlenség történt. Pedig nem történt semmi. A vonatvezető ugyanis idejekorán észrevette, hogy a sínek mellett mozdulatlanul fekszik valaki és éppen ezért állította meg a vonatot. A kalauzok hamarosan előszedték a hordágyat és a teljesen élettelen embert a kalauz-kocsiban helyezték el. Ott azután bekötötték valahogy sebeit. Megkezdtek az élesztési kísérleteket, melyek czélhoz is vezettek. A vonat 5 óra 56 perczkor beérkezett Kassára. A szerencsétlen hordágyon a kórházba szállították, a hol alapos gondozás alá vették. A fején, mellén, lábain vesélyesen megsérült ember néhány perczre visszanyerte itt eszméletét és így megmondhatta, hogy Nagy Józsefnek hívják. Többet még nem lehetett tőle megtudni, mert időközben ismét elvesztette eszméletét. Sérülései életveszélyesek.

* **Túristáknak és távlovaglónak.** Hozzánk érkezett teljesen hiteles tudósítások szerint a *Kwisda féle kőszvény-fluid* kiválóan túristák és lovaglók által, farsztó utak megtétele után, jelentékeny sikerrel alkalmaztatik. A Kwisda-féle kőszvény-fluidnak — mint éppen értesítenek bennünket — azon tulajdonsága van, hogy az emberi test izmait ellenálló-képesekké és kitarókká teszi, úgy, hogy a legnagyobb fáradságot könnyen feledti. Másrészt pedig ezen szer alkatrészei által a kimerült izomrészeket teljesen helyreállítja és minden fáradságot és túlerőltetéstől eredő fájdalmat megszüntet. Gyaloglókra és lovasokra nézve ezen — szakemberektől jött intés bizonyára nagy értékkel bír.

* **Szeszgyártási tanfolyam Nyitrán.** A Nyitra megyei Gazdasági Egyesület által a földművelésügyi minisztérium anyagi támogatása mellett rendezendő mezőgazdasági szesztermelői tanfolyam Nyitrán, f. é. szept. 27-ikétől okt. 11-ikéig fog megtartani. A tanfolyam előadója dr. *Kosztány Tamás*, a magyaróvári akadémia jeles tanára lesz. Előadást fog tartani azonkívül dr. *Böszörményi Oszkár* budapesti ügyvéd a szesz megadóztatására vonatkozó törvények- és szabályokról. Jelentkezni lehet a tanfolyamra aug. 30-ikáig a Nyitra megyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál. A tanfolyam programja a jelentkezőknek azonnal megküldetik.

Foulard-selyemruha

8 firt 40 krtól

feljebb — 14 méter, postabér- és vámmentesen szállítva. Minták postafordultával küldetnek. Nemkülönbön fekete, fehér és színes «Henneberg-selyem» 45 krtól 14 firt 65 krig méterenkint.

Henneberg G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari-szállító) Zürichben.

* **Az ungvári kir. bábaképző-intézet ügyrendjének kivonata:** 1. A téli tanfolyam kezdődik: február 1-jén, végződik június végén; az őszi: szeptember 1-jén, végződik január végén. 2. Az előadási nyelv magyar; a ruthének és tótok saját nyelvükön is kápnak külön oktatást. 3. A felvételt a jelentkezés sorrendje szerint eszközöltetik. Egy tanfolyamra 30 tanítványnál több nem vétetik fel. 4. A felvételhez szükséges okmányok: a) keresztlevél, b) erkölcsi bizonylat, c) orvosi bizonyítvány. Általában középkorú, egészséges; városok és nagyobb községek részére pedig csak irni, olvasni tudó egyének vétetnek fel. 5. Kisebb községekbe törekvő s ezek között elsősorban a már községi-bába minőségben működött növendékek az illetékes közigazgatási hatóság előterjesztésére 40—80 kor. képzési-egység-

s esetleg tandíjmentességben is részesülhetnek. Ezenkívül használatra kaphatnak egy — az illetékes község tulajdonát képezendő — felszerelt bába tászkát. 6. Városokba és nagyobb községekbe törekvő növendékek az intézet részéről anyagi segélyben csak kivételesen részesülnek. Ezek szükségletei egy tanfolyam alatt a következők: a) beiratási, tan- és vizsgadíj 40 korona; b) lakás és élelmezési költség 5 óra körül. 100 kor.; c) 1 felszerelt bába-táska 30 kor.; d) oklevélre bélyeg 2 kor.; összesen 172 kor. 7. Előleges beiratkozáshoz az 5. pont alatt jelöltek okmányait, a 6. pontban jelöltek az okmányok mellett ellenben 10 kor. beiratkozási díjat is tartoznak beküldeni. 8. Levelezések az alábbi czímen végzendők. Ungvár, 1900. augusztus 3. *As ungvári kir. bábaképző-intézet igazgatósága.*

Felelős szerkesztő:
Dr. Mikler Károly.

Kiadótulajdonos:
Kösch Árpád.

NYILT-TÉR.*

Alulírott, mint Berke Károly János úr, galicziai karwodzai földbirtokos képviselője, nevezett úrnak megbízásából ezennel kijelentem s közhírré teszem, hogy a mennyiben megbízómnak kiskorú fia, *Berke (Károly) János*, jelenleg zemplénmegyei turányi lakos, szülei felhatalmazása nélkül adósságokat csinál: **kiskorú Berke (Károly) János úr, turányi lakosnak tartozásait szülei fizetni nem hajlandók s azoknak kifizetését meg fogják tagadni.**

Eperjes, 1900. augusztus 10-ikén.

Szmligovics Szilárd s. k.,
ügyvéd.

Ich unterzeichneter Constantin Szmligovics, als der Vertreter des Herrn Grundbesitzers Johann Karl Berke, wohnhaft in Karwodza (Galizien), erkläre hiermit in Vertretung des benannten Herrn, dass inwieferne sein minderjähriger Sohn *Johann Karl Berke*, derzeit wohnhaft in Turány (Zempliner Comitats), ohne Bevollmächtigung seiner Eltern Schulden macht: **die Eltern nicht gesonnen sind die Schulden des minderjährigen Johann Karl Berke zu bezahlen und werden die Bezahlung solcher Schulden verweigern.**

Eperjes, am 10. Aug. 1900.

Constantin Szmligovics m. p.,
Advocat.

* Az e rovatban közöltteket felelősséget nem vállal a Szerk.

3570—1900. polg. szám.

Hirdetmény.

Az eperjesi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy az eperjes-bártfai h. é. vasút-részvénytársaság által az *Eperjes város határában létesített vasúti vízlevezető-csatornához kasajdított területek kártalanítására nézve az 1881: XLI. t. -cz. 46. §-ában előirt eljárás foganatosítására határnapul 1900. évi október hó 9-ik napjának d. e. 9 óráját a helyszínére, a vasúti állomáshoz, kitézte.*

Ezen eljáráshoz az összes érdekelt feleket avval idézi, hogy a netalán távollevő vagy ismeretlen tartózkodásúakat Szmligovics Szilárd ügyvéd képviselendi; és hogy az érdekelteknek elmaradása a kártalanítás feletti értelmes határozatnak meghozatalát gátolni nem fogja.

Eperjesen, 1900. évi július hó 6-ikán.

Urbán Gyula, Menesdorfer Bertalan,
kir. tvsz. h. elnök. kir. tvsz. jegyző.

171—1900. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. -cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a trienti cs. kir. járás-bíróság 1900. évi C. II. 2/900. számú végzése következtében Oblath Sámuel és Társai javára *Schapira Jakab és t.* ellen 486 kor. 12 fill. s jár. erejéig 1900. évi április hó 7-ikén foganatosított vagyoni végrehajtás útján lefoglalt és 2447 koronára becsült üzleti árúcsikkokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a bártfai kir. járásbíróság V. 112/11. 1900. számú végzése folytán 486 kor. 12 fill. tökékövetelés és a többi együttes foglaltaték követelése erejéig Bártfán leendő eszközzésére **1900. évi augusztus hó 16-ikának délelőtti 9 órája** határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. -cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Bártfán, 1900. évi augusztus hó 2-ikán.

Ifj. Mikler Sámuel s. k.,
kir. bír. végrehajtó.

Mag

Van sz
sikerült nek
olcsó áron
vevőinknek

Ár

Egysze
folyó hó 1

udvari he
frissen csa
tisztelt ven

Vidékre, esetle

házve

gazo

ajánlkozik egy
káját is maga
Megkeresés
Eperjes, Sét
lapunk kiadó

Árlejté

600—800 m

esetle

t ü z

szállítása

Szállítási h
által meghatáro
szeptember 1-t
500 korona
bánatpénzzel ell
augusztus hó

Eperjes, 1900.

Korszerű

KÖ

Pénzint
értékpap
könyvek
Mindenn
kötvénye

Á

le

c

b

Á

le

c

b

Magyar, urasági borok.

Van szerencsénk ezennel a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint sikerült nekünk nagyobb mennyiségű, tiszta, jó zamatú, urasági asztali bort olcsó áron beszerezni, minek folytán azon helyzetben vagyunk, hogy borainkat vevőinknek szintén jutányos áron adhatjuk.

Áraink: 50 literen felül literenként ~~44-52~~ fillérig. Egy literes üvegekben házhoz **64** fillér.

Egyszersmind bátorkodunk a nagyérd. közönség b. tudomására hozni, hogy folyó hó 15-ikén

Magyar Borozónkat

udvari helyiségünkben megnyitjuk, a hol fenti tiszta borainkkal, frissen csapolt sörrel és hideg-étkekkel szolgálunk jutányos árak mellett mélyen tisztelt vendégeinknek.

Kiváló tisztelettel

Elefánt Testvérek.

Vidékre, esetleg helyben, idős magányos úrhoz házvezetőnőnek

● gazdasszonynak ●

ajánlkozik egy idősebb nő, ki 12 éves leánykáját is magánál tarthatná.

Megkeresések s ürgősen kéretnek: Eperjes, Sétány 6. sz. alá. Levelet lapunk kiadóhivatala továbbít.

Árlejtési hirdetmény.

600—800 méteről bükk-dorongfa,

esetleg más jóminőségű

tűzelőfa

szállítása iránt árlejtést hirdetünk.

Szállítási határidő: alulírott igazgatóság által meghatározandó részletekben 1900 évi szeptember 1-től 1901. évi június 30-ikáig, 500 korona készpénz- vagy értékpapír-bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok folyó évi augusztus hó 15-ikéig beküldendők.

Eperjes, 1900. évi július hó 26-ikán.

EPERJESI VILLAMVÍVÁGÍTÁSI ÉS ERŐTITELI
RESZVÉNYTÁRSASÁG
igazgatósága.

Tevékeny ügynökök

magas jutalék mellett kerestetnek, kik képes zene- és automata-órák, valamint kápolnák eladásában igen jártasak. Czim:

HOFSTÄDTER, HÜTTNER ÉS TSA
WIEN, II., Kl.-Pfarrgasse 3.

Eperjestől félóránnyira fekvő — özv. Kiszely Mártonné tulajdonát képező

17 hold területű

KERT

bérbeadó.

Bővebbet a tulajdonosnál, Fő-utca 102.

1 üveg ára 2 kor. 80 fill.

Cs. kir. mosóvíz
szabad.
lovak részére.

40 esztendő óta udvari paripa-istállóban, a katonai s nagyobb magánistállóban sikerrel használják. Bevált nagyobb meneteléséknél erősítésre s izmosításra, kifáradásoknál az izmok feszessé tételére stb., kitünően képesít idomításoknál. Valódi csak a fenti védőjeggyel. Kapható az összes gyógyszerárakban s fűszerészetben. Főraktár:

Kwizda J. Ferencz

cs. és kir. osztr.-magy., román kir. s bolg. hercz. udv. szállító, körli gyógyszerésznél Korneuburgban, Bécs mellett.

Keil-lakk (Glaser)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára. — Egy nagy palack ára 2 korona 70 fillér. Egy kis palack ára 1 kor. 36 fill.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 1 kor. 20 fill.

Arany-fénymáz

képek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 40 fillér.

Fehér „Glaser“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 90 fill. 1 nagy doboz ára 1 kor. 50 fill.

Mindenkor kapható:

Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.

Korszerűen s dúsán felszerelt

KÖSCH ÁRPÁD

Legválasztékosabban berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA || PAPIRRAKTÁRA

EPERJESÉN.

Árjegyzékek, számlák, cégkártyák, körlevelek, üzleti jelentések, intézkedések, címkek, vonalozott üzleti könyvek; levelezőlapok, csomagoló- s levélpapírok és borítékok czégnomással. ...

Pénzügyi intézeteknek: Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, üzleti könyvek (színes vonalzással is). Ügyvédek részére: Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények s szerződések, óvasok, ügyvédi könyvek stb.

Díszművek, könyvek, hetilapok, folyóiratok elegáns és pontos előállítására, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak nyomtatványainak szép és gyors kiállítása.

— Különlegesség könyvnyomdai színnyomásban!

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és más hivatalos nyomtatványok raktára. Oklevelek, isk. értesítők, bizonyítványok s kimutatások nyomtatása. Névjegyek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva.

Eljegyzési és esketési kártyák, meghívók ízléses kivitelben, falragaszok, műsorok, étlapok, táncrendek, színlapok s egyesületek részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítására. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik.

Bármely hirlapra előfizetések közvetítése.

Motorhajtóerő-berendezés. Tömöntöde.

Költségvetések — készítenő nyomtatványokról — posztfordultával.

A járadékpapírok, valamint az állami és magánsorsjegyek jelenlegi alacsony árfolyama ezek megvételét megtakarított összegek legjobb elhelyezésére ajánlatossá teszi. Bővebb felvilágosítást nyújt a

BANKEGYESÜLETI VÁLTÓÜZLET-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST,

mely ily államkötvényeket, valamint állami és magánsorsjegyeket olcsó havi részletre, több évi lefizetésre elad.

Képviselők, kik ily értékpapírok eladásával, valamint sorsjegytársaságok összeállításával foglalkozni óhajtanak, magas jutalékban részesülnek.

Dr. LENGIEL
nyírfa-...
...balzsam
kir. szabad. Svédhonra.

Már magában véve azon növényi nedv, a mely a nyírfa-ból kifolyik, ha annak törzsét megfúrjuk — emberemlékezet óta mint a legkitűnőbb szépítőszert volt ismeretes; ha azonban ezen nedv a feltaláló utasításai szerint balzsammá alakítatik át, csak akkor nyer úgy-szolva csodálatos hatást. Ha este megkenjük vele az arczot vagy más bőrrészeket, már másnap csaknem észre-vétlenül pikkelyek válnak le a bőrről, a mely ezáltal fehérré és gyöngéddé válik.

Ezen balzsam kisimítja az arczon a ránczokat és himlő-helyeket, ifjú arczszínt, a bőrnek fehérséget, gyöngédséget és üdéséget kölcsönöz; a legrovidebb idő alatt eltávolítja a szeplőt, májfoltot és anyajegyeket, orrvörösséget, bőrtátkát s a bőr minden más egyéb tisztatlanságát. Ara egy korszónak használati utasítással 3 korona. Kapható minden jobb gyógyszerertárban.

A nyírfa-balzsam által puhává lett bőr konzerválására ajánlatos ezzel egyidejűleg a dr. Lengiel-féle

Opo-krémet használni. Egy tégely 1 kor. 20 fil.

A dr. Lengiel-féle Benzoe-szappan a legalkalmasabb higiénikus szappan, mely a bőrt enyhévé és fehérré teszi és hivatva van a balzsam jó hatását fokozni. Egy darab ára 1 kor. 20 fil. Főraktár Magyarország részére: **Török József** gyógyszerertára Budapesten, Király-utca 12.

Leonhardi tintái.

Különlegesség:
Egyedül valódi
Anthracentinta.

A legjobb
könyvek, akták, okmányok és minden-nemű iratok részére.

Továbbá minden fajú író-és másolótinkt.

Színes tinták, autograf-tinták és folyékony tus mérnökök s iskolák számára; tintapor és kivonat, bélyegző-festékek, másolható nyomofestékek, ruhajelző-tinták, folyékony enyv, mézga, — Syndetikon —

Eau de Labarraque tintamaró viz.

Pecsviasz és ostyá.

Leonhardi Ágost

Bodenbach, az Elbe mellett

A bel- és külföld legtöbb írószekerkeskedésében hapható.

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélyégből fakadó, állandó összetételű, igen tisztá, calcium-és magnesium-hydrocarbonatoy ásványviznek minősítendő.

Főraktár Eperjesen:
Oszwald Dániel utóda Csizsek Jenő
fűszer-, csemege-, bor- és ásványvízkereskedésében.

Bártfán

a Fazekas-utcában fekvő 205. összeírási számú

HÁZ

szabadkézből eladó.

Közelebbi felvilágosítás Znakovszky József eperjesi lakosnál — Konstantin-utca, törvény-széki épület — kapható.

C SÉPLÉSRE

ajánlom szept. 1-jétől hat- vagy nyolcz lóerejű gőzcseplő-gépemet. — Kisebb földbirtokos vagy bérlő urak részére négy lóerejű gőzgéppel is szolgálhatok október 1-jétől.

Tisztelettel:

TÓTH KÁLMÁN,

gépész, géptulajdonos KASSÁN, Major-utca 8. sz.

Fényképészeti

készülékek.

Legújabb kiállítású könnyű film-kamarák igen alkalmasak útra.

Legjobb kézi-kamarák, kombinálhatók film- és lemezekre, úgyszint

nagy választék legújabb szerkezetű lemez-kézi és állványos kamarákból.

Éppen most jelent meg az 1900. évi árjegyzék számos illusztrációval; tartalmazza az összes szakbavágó és raktáron levő fényképészeti cikkeket.

Kívánatra árjegyzéket ingyen küldünk.

Wachtl és Társa

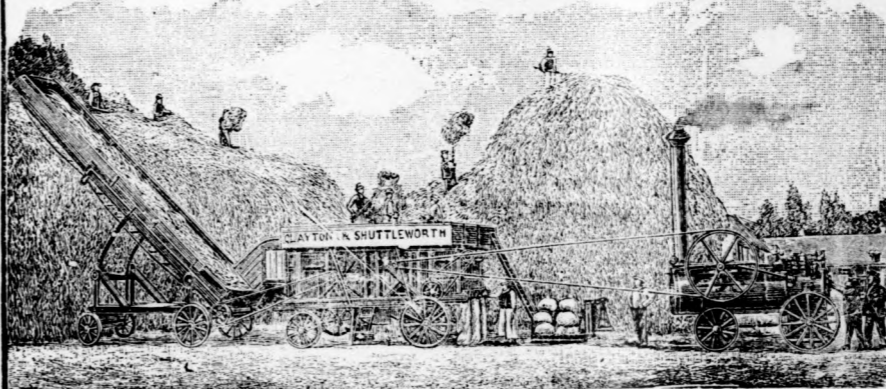
BUDAPEST

IV., Régi posta-utca 4. sz.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-keszletek továbbá járgány-cseplőgépek, löhere-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák

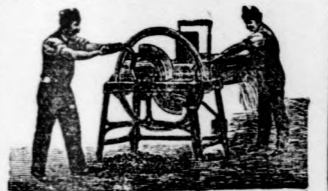
2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb

locomobil- és cséplőgép-gyára.

„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szecsavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes aszál-ekék.

Betegeknek vigasz!

DUPLA-MALÁTASÖR

Szent István védjegyvel.

Hatásos szer vérszegénység, idegesség, emésztési zavarok, álmatlanság és gyöngesség ellen, továbbá ajánlva van lábbadozóknak és szoptató nőknek.

Ajánlják: dr. Angyán, dr. Elischer, dr. Herczel, dr. Kétli, dr. Korányi, dr. Laufenauer és dr. Liebmann egyetemi tanár urak.

Kapható Eperjesen a Kőbányai Polgári Serfőzde r. t. raktárában:

Goldfinger Izidor és Oszwald D. utóda Csizsek Jenő uraknál.

EL

Előfizetési árak
negyedéve 2 k
Hirdetési díj: Háromh
tesért jut

A munkára va

A svéd rend mert nincsen be a tót, a szerb, magyar fajúvá hoz csak az ny úgy tetszik, a h jesen kialakult.

Azért jártar magyar tájékait fajú gyermekvilá helyes nevelésé nem-magyar faj természetserű gyűjtsek.

Az eddigiek faji átalakulás e sodik az óvó s dalmi tényező r

Igaz-e az, h lönböznek egyr eltérők? Más: szerb stb. fajú szédje, a mely Ha nem volnán akkor teljesen meknek a mur munkájával.

Mielőtt a gy megalkotja a ta sokkal hívebb, zéki formája. Le sokkal ügyeseb kében sok mur érzékíteni éppe legesen képes.

Más a nem magyar fajú gy

AZ „EPERJESI

Várad

Ime, a zárdai csöndes szívűkék zónsége, minden élet az, a mely o világ nagy szinpa árny, az eszmén igazság mellett k lett fájóbb az áda chaosnak képe.

Ha má Ellent Pirulva S mos a mint költönk dalai-ban.

Sokszor hall a földön, és ha nélkül az a hit nyomán a család Szeretni és csaló a melyek kizárja mintha éppen az

* Az Eperjesi Sz 24-iki háziestjén tartott